

Hollolan uimahalli - perustelut sille, että uutta hissiä ei rakenneta 1.11.2023

Peruskorjattavan rakennuksen julkisivut on suojeltu kaavalla, samoin sisätiloista sisääntuloaula, allashalli sekä löylyhuoneet.

Rakennuksen 1. kerros, johon asiakastilat pääosin sijoittuvat, voidaan peruskorjata niin, että esteettömyysmääräykset toteutuvat lähes sellaisenaan.

Kellarikerroksessa on judosali, johon ei ole esteetöntä kulkua. Uuden hissiyhteyden rakentaminen ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista neljästä syystä:

1. Rakennuksen käyttöturvallisuutta ei voida palon sattuessa taata, mikäli kellarissa on yhtä aikaa useampia pyörätuoliasiakkaita.
2. Judosali palvelee vain pientä osaa asiakkaista, joten hissin rakentaminen pelkästään tähän tarkoitukseen on kustannuksiltaan kohtuuton rakennustoimenpide.
3. Rakennusteknisesti hissi on mahdollista rakentaa nykyisen rakennusrungon ulkopuolelle, jolloin säästytään suurilta nykyisten rakenteiden purkutöiltä. Tämä on kuitenkin ristiriidassa suojelupyrkimysten kanssa.
4. Judosalikerroksessa on judosalin lisäksi minimimitoitettut varasto- ja märkätilat. Niiden muuttaminen mitoitukseltaan liikkumisesteisten käyttöön sopiviksi olisi kohtuuton rakennustoimenpide, joka rajoittaisi oleellisesti olemassa olevien tilojen käyttöä ja käyttäjämäärää, eikä lopputulosta saataisi kelvolliseksi edes pyörätuolinkäyttäjille.

Viranomaisohjeet, joihin edellä esitetty perustuu:

Ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä Ohje 2018

2. ESTEETTÖMYYSASETUKSEEN LIITTYVÄT OHJEET

2.1 Esteettömyysasetuksen soveltamisala

1 § Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 125 §:n mukaan luvanvaraiseen uuden hallinto-, palvelu-, toimisto-, liike-, varasto-, tuotanto- ja asuinrakennuksen rakentamiseen. Pientalon rakentamiseen sovelletaan kuitenkin ainoastaan 2–4 §:ää ja varasto- ja tuotantorakennuksen rakentamiseen ainoastaan 2–5, 8, 10 ja 11 §:ää.

Tätä asetusta sovelletaan myös maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n mukaan luvanvaraiseen hallinto-, palvelu-, toimisto- liike-, varasto- ja tuotantorakennuksen sekä asuinkerrostalon yleisten tilojen korjaus- ja muutostyöhön, laajentamiseen, kerrosalaan lasketavan tilan lisäämiseen ja rakennuksen käyttötarkoituksen muutokseen hallinto-, palvelu-, toimisto-, liike- tai asuinkäyttöön siltä osin kuin esteettömyyden parantaminen on rakennuksen ominaisuudet sekä toimenpiteen laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista. Varasto- ja tuotantorakennuksessa tehtäviin edellä tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan kuitenkin ainoastaan 2–5, 8, 10 ja 11 §:ää.

Mitä tässä asetuksessa säädetään tiettyyn käyttöön tarkoitettua rakennuksesta, koskee myös vastaavaan käyttöön tarkoitettua muussa rakennuksessa olevaa tilaa.

2.1.1 Soveltamisala

- - -

Esteettömyyden parantamisen tarkoituksenmukaisuus

Tarkoituksenmukaisuus viittaa sekä rakennuksen käytettävyyteen että taloudellisuuteen; mitä yleisemmässä käytössä rakennus on, sitä enemmän arvioinnissa painottuu yhdenvertaisen käytön mahdollistaminen. Toisaalta mitä rajatumman joukon käytössä rakennus on, sitä enemmän taloudellisilla näkökohdilla on merkitystä. On myös mahdollista, että osassa korjaus- tai muun toimenpiteen kohteena olevista tiloista esteettömyyden parantaminen on eri seikat huomioiden tarkoituksenmukaista ja osassa ei. Tarkoituksenmukaisuusarviointiin vaikuttavia rakennuksen ominaisuuksia ovat esimerkiksi rakennuksen käyttötarkoitus ja kulttuurihistorialliset arvot. Samalla on otettava huomioon MRL 117 § 4 momentin edellytys rakennuksen ominaisuuksien ja erityispiirteiden huomioimisesta sekä rakennuksen soveltuvuudesta aiottuun käyttöön ja MRL 118 §:n säännökset rakennustaiteen ja kaupunkikuvan vaalimisesta. [1]

Tarkoituksenmukaisuutta arviotaessa on otettava huomioon mm. eri toimijoiden yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) säädettyt velvoitteet edistää yhdenvertaisuutta. [3]

Samaten on huomioitava YK:n vammaissopimuksen 9 artikla sopimusvaltion velvoitteista koskien esteettömyyttä. [4]

Toimenpiteen *laatu ja laajuus* arvioidaan suhteessa rakennuksen ominaisuuksiin, kuten siihen, kuinka paljon toimenpide vaikuttaa sen kohteena olevien tilojen rakenteisiin ja kuinka suurta osaa rakennuksesta toimenpide koskee. Mitä suurempi osa rakennuksen tiloista on toimenpiteen kohteena ja mitä syvemmin toimenpiteellä puututaan rakennuksen keskeisiin ominaisuuksiin, sitä tarkoituksenmukaisempaa on myös parantaa rakennuksen esteettömyysominaisuuksia, sillä parantamisen kustannusvaikutukset jäävät tyypillisesti tällaisessa tilanteessa vähäisiksi, mutta esteettömyyden parantaminen lisää rakennuksen käytettävyyttä.

Esimerkkejä esteettömyyden parantamisen tarkoituksenmukaisuudesta on asetuksen perustelumuiistiossa.

Fiskarsissa 1.11.2023

Arkkitehti SAFA, hankkeen pääsuunnittelija